

Postanowienie z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CO 9/03

1. Skarga o wznowienie postępowania od postanowienia Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393⁷ § 1 w związku z art. 393 § 1 k.p.c.) jest niedopuszczalna.

2. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego tzw. interpretacyjne nie mieści się w hipotezie art. 401¹ § 1 k.p.c.

Sędzia SN Jacek Gudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

Sędzia SN Maria Grzelka

Sędzia SN Marek Sychowicz

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa "Ż." S.A. w W. – Fabryki Żelatyny w P. przeciwko Przedsiębiorstwu Przewozu Towarów PKS Nr 2 w L. o zapłatę, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 sierpnia 2003 r., na skutek skargi strony pozwanej o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2002 r.

odrzucił skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2002 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania kasacji powódki „Ż.” S.A. w W., Fabryki Żelatyny w P., od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 listopada 1998 r.

W dniu 14 lipca 2003 r. strona powodowa zaskarżyła to postanowienie skargą o wznowienie postępowania, w której powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 2003 r., SK 12/03, oraz przepis art. 401¹ § 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 399 i 524 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu art. 353¹ k.p.c., wznowienia postępowania można żądać w wypadku jego zakończenia prawomocnym wyrokiem, postanowieniem co do istoty sprawy wydanym w

postępowaniu nieprocesowym albo nakazem zapłaty (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 1973 r., I CZ 152/72, OSNCP 1973, nr 7-8, poz. 143, z dnia 28 kwietnia 1978 r., I CZ 46/78, nie publ., z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 82/80, nie publ., z dnia 22 listopada 1999 r., I CKN 1085/99, „Biuletyn Sądu Najwyższego” 2000, nr 1, s. 12 oraz z dnia 6 listopada 2002 r., III CO 6/02, „Izba Cywilna” 2003, nr 6, s. 48). Zasadę tę potwierdza także art. 401¹ § 1 k.p.c., z którego wynika, że przedmiotem skargi o wznowienie może być tylko wyrok, wydany na podstawie aktu normatywnego, uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą. Należy zatem stwierdzić, że dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania od prawomocnych orzeczeń co do istoty sprawy jest zasadą konstrukcyjną tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, dopełnianą przez unormowania zawarte w art. 1148 § 2 i art. 1151 § 2 k.p.c., przyjmuje się bowiem powszechnie, że postanowienia w przedmiocie uznania i stwierdzenia wykonalności orzeczenia zagranicznego są orzeczeniami merytorycznymi, korzystającymi z prawomocności materialnej. Trzeba dodać, że dopuszczalność skargi tylko od wyroków stanowi istotę modelu wznowienia postępowania w postępowaniu cywilnym od chwili obowiązywania kodeksu postępowania cywilnego z 1930 r. (art. 422 d.k.p.c.; por. także orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1935 r., C.I. 2821/34, Zb. Urz. 1935, poz. 389 oraz z dnia 19 września 1938 r., C.II. 206/38, OSP 1939, poz. 85).

Takie ukształtowanie zasad wznowienia postępowania nie pozostaje w kolizji z art. 190 ust. 4 Konstytucji, który upoważnił ustawodawcę „zwykłego” do samodzielnego, suwerennego unormowania „zasad i trybu” wznowienia postępowania w przepisach właściwych dla danego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2003 r., I CO 7/03, OSNC 2004, nr 1, poz. 14). Jest jasne, że pod pojęciem „zasad”, o których mowa w art. 190 ust. 4, kryją się zasady konstrukcyjne instytucji wznowienia postępowania, a wśród nich – określenie orzeczeń podlegających zaskarżeniu. Zważywszy zatem, że zaskarżone przez powoda orzeczenie nie jest wyrokiem ani – co nietrafnie sugeruje strona powodowa – postanowieniem co do istoty sprawy, wniesioną skargę o wznowienie postępowania należy uznać za niedopuszczalną. W tej sytuacji marginesowe znaczenie ma okoliczność, że skarżąca powołała się w skardze na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego tzw. interpretacyjne, które nie orzeka o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, w związku z czym, przedstawiając jedynie

określoną propozycję wykładni, nie eliminuje z porządku prawnego jakiegokolwiek przepisu prawnego, a zatem nie mieści się w hipotezie art. 401¹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn skarga podlega odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).